

Usporedne osobitosti histološke građe hipofiza dobrog dupine (*Tursiops truncatus*) i plavobijelog dupina (*Stenella coeruleoalba*) iz Jadranskog mora

H. Lucić^{1*}, G. Domitran², S Vuković¹, H. Gomerčić¹, M. Đuras-Gomerčić¹, T. Gomerčić³, D. Škrtić¹, S Ćurković¹

¹ Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Heinzelova 55, Zagreb

² Varaždinska 52, 49250 Zlatar

³ Zavod za biologiju, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Heinzelova 55, Zagreb

Sažetak

Istraživanje opisuje osnovnu mikroskopsku građu hipofize dobrog i plavobijelog dupina primjenom različitih metoda histološkog bojenja. Hipofiza u obje istražene vrste dupina je izdužena, oblika spljoštenog štapića, poprečno položenog na dno lubanjske šupljine. Držak hipofize i pars nervosa nalaze se u središnjem dijelu organa te na taj način svojim oblikom hipofiza dupina odstupa od sličnog oblika hipofize u kopnenih sisavaca i čovjeka. Nastavljujući se na infundibulum, pars nervosa hipofize dupina dijeli se na dva kraka od kojih svaki, razgranavajući se, urasta u postrane dijelove hipofize koji čine njen pars distalis. Zbog ovakvog odnosa adenohipofize i neurohipofize dupina teško je govoriti o neurohipofizi kao stražnjem i adenohipofizi kao prednjem režnju hipofize. U pars distalis hipofize obje istražene vrste dupina dobro se diferenciraju kromofobne i kromofilne stanice. Prema neurohipofizi i središnjem dijelu hipofize broj kromofobnih stanica se smanjuje, a povećava se broj bazofilnih stanica. Sve stanice pars distalis hipofize obje istražene vrste dupina reagiraju PAS pozitivno. U dupina se prema literaturi, ne navode stanice pars intermedia hipofize kao što je to u kopnenih sisavaca. U pars distalis hipofize kako plavobijelog, tako i dobrog dupina uočene su nakupine stanica koje su više ili manje pravilnog, okruglog ili ovalnog oblika, oštro ograničene od ostalih stanica adenohipofize. Stanice te nakupine u hipofizi dupina slično reagiraju na histološke boje i svojim izgledom podsjećaju na stanice pars intermedia hipofize kopnenih sisavaca što otvara mogućnost pretpostavke da su nakupine nespecifičnih stanica zapravo stanice pars intermedia hipofize dupina.

Ključne riječi: dobri dupin, plavobijeli dupin, hipofiza, adenohipofiza, neurohipofiza

*Kontakt autor:

dr. sc. Hrvoje Lucić, e-mail: hlucic@gef.hr

VETERINARSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ORGANIZACIJSKI ODBOR

**Predsjednik - Dean Konjević
Dopredsjednica - Željka Cvrtila**

Članovi:

**Marija Lipar, Nino Mačešić, Nadica Maltar-Strmečki,
Tomislav Mašek, Vesna Matijatko, Krešimir Severin,
Ivana Stolić, Igor Štoković**

ZNANSTVENI ODBOR

**Josip Madić, Ivica Valpotić, Ljiljana Bedrica, Suzana Milinković-Tur,
Dražen Matičić, Alen Slavica, Iva Getz**

Izdavač: Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Tisk: Novel centar, d.o.o.

Realizacija: Zadružna štampa d.d.

Urednici: Željka Cvrtila i Dean Konjević

Oblikovanje omota: Krešimir Severin

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 648246.

Sažetci tiskani u zborniku nisu recenzirani ni lektorirani